

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตเทศบาลที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับสภาพการบริหาร ปัญหาการบริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฏิบัติการสอน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงขอเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Rajabhat Mahasarakham University

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎีและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดหัวข้อ วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและการออกแบบการวิจัย
- 1.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.4 สร้างเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ความตรงของเนื้อหา

- 1.5 นำเครื่องมือไปทดลองใช้
- 1.6 ปรับปรุงเครื่องมือ
- 1.7 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.8 วิเคราะห์ข้อมูล
- 1.9 สรุปและรายงานผลการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,478 คน ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ใน 4 อำเภอและกิ่งอำเภอ ดังนี้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. 2544 : 2-4)

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน

2.1.2 ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 1,365 คน

รวม จำนวน 1,478 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 113 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 1,365 คน ซึ่งจำนวนต่างกันมาก ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 43)

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จากตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 388 คน ดังนี้

1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 88 คน

2) ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 300 คน

2.2.2 ในเขตนิเทศที่ 4 มี 4 สำนักงานการประถมศึกษาการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน ดังนี้

1) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภูผามาศ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 153 คน

2) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยผึ้ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 49 คน

3) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาวง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 53 คน

4) สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอนาคู ผู้บริหารสถานศึกษา

จำนวน 17 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 45 คน

รวม ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 88 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 300 คน รวมทั้งสิ้น 388 คน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฏิบัติการสอน จำแนกตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ

ที่	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ผู้สอน	รวม
1	ภูจินารายณ์	56	697	753	44	153	197
2	ห้วยผึ้ง	18	221	239	14	49	63
3	เขาวง	17	240	257	13	53	66
4	นาคู	22	207	229	17	45	62
	รวม	113	1,365	1,478	88	300	388

2.2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

โดยการจับฉลาก สำหรับครูปฏิบัติการสอนสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตาราง 1 (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 42-43)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือไปยังสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและความร่วมมือไปยังผู้บริหาร โรงเรียนตามกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้วยตนเอง

4.3 เมื่อครบกำหนด เดินทางไปปรับแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2545 ถึง 31 พฤษภาคม 2545 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 388 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Rajabhat Mahasarakham University

5.1.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของข้อมูล คือ การหาความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (CronBach) มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5.1.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (จรัญ จันทลักษณ์และอนันต์ชัย

เชื่อนธรรม. 2535 : 24)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{x} หมายถึง ค่าเฉลี่ย
 \sum หมายถึง ผลรวม
 x_i หมายถึง คะแนน
 n หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตร ดังนี้

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

 x_i หมายถึง คะแนนของแต่ละตัว \bar{x} หมายถึง ตัวกลางเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง \sum หมายถึง ผลรวม n หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

4) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

ตามลำดับ

5.2 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน โดยการตรวจให้คะแนนแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro Computer) โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW 9.0 (Statistical Package for the Social Sciences/For Window) ดังนี้

แบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่

ตอนที่ 2 ระดับปฏิบัติและปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็น และกำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนข้อคำถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา เห็นด้วย มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา เห็นด้วย มาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา เห็นด้วย ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา เห็นด้วย น้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา เห็นด้วย น้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้วเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา	เห็นด้วย	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา	เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา	เห็นด้วย	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา	เห็นด้วย	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ / ปัญหา	เห็นด้วย	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีสังเคราะห์ข้อความแล้วนำผลสรุปมาเรียงเป็นรายชื่อตามความถี่จากสูงไปหาต่ำ